

MDM Lista 7

Weronika Jakimowicz

ZAD. 1.

Niech k będzie liczbą pionków do rozłożenia. Jeśli $k > n$, to wtedy co najmniej dwa muszą być w jednej kolumnie, a więc jeden nie będzie na lewo od drugiego. W takim razie musi być $k \leq n$.

Ułóżmy najpierw k pionków na planszy $k \times k$ tak, żeby w każdej parze jeden był na lewo i niżej niż drugi. Takie ułożenie jest jedno, to znaczy pionki muszą stać na przekątnej od lewego dolnego rogu do prawego górnego.

Jeśli ustawimy najpierw k pionków na planszy $k \times k$. Utożsamimy kolumny zawierające pionki z liczbą 1, natomiast kolumny puste z liczbą 0. Wtedy sposobów żeby ustawić $n - k$ jedynek w ciąg n elementowy mamy $\binom{n}{n-k}$. Analogiczna sytuacja zachodzi dla wierszy, a ogólna ilość rozwiązań to

$$\binom{n}{n-k}^2,$$

gdyż łączymy każde ustawienie kolumn z każdym ustawieniem wierszy.

ZAD. 2.

Liczba Fibonaciego F_n odpowiada na pytanie, ile jest ciągów składających się tylko z 1 i 2 sumujących się do $(n - 1)$. Popatrzymy teraz na sumę z zadania:

$$F_n = \sum_{i=0}^{n-1} \binom{n-1-i}{i}.$$

Pierwszy wyraz, $\binom{n-1}{0}$ to liczba ciągów składających się tylko z 1 sumujących się do $(n - 1)$. Drugi wyraz, $\binom{n-2}{1}$ skraca ciąg $(n - 1)$ jedynek o jeden i wybiera jedną z pozostałych $(n - 2)$ jedynek która zostanie zamieniona na 2. W ten sposób dostajemy ilość ciągów sumujących się do $(n - 1)$ zawierających tylko jedną liczbę 2. Tak więc dla k -tego wyrazu sumy usuwamy k jedynek, a z pozostałych na k sposobów wybieramy te, które zostaną zastąpione przez 2 $\binom{n-1-k}{k}$.

Teza:

$$F_{m+2n} = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} F_{m+i}$$

Niech $x_n = \begin{pmatrix} F_{m+1+n} \\ F_{n+m} \end{pmatrix}$ oraz $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$. Zauważmy, że

$$A^2 = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = A + I$$

czyli

$$A^{2n} = (A^2)^n = (A + I)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} A^i$$

Mnożąc obie strony przez $x_0 = \begin{pmatrix} F_{m+1} \\ F_m \end{pmatrix}$ otrzymujemy

$$\begin{pmatrix} F_{m+2n+1} \\ F_{m+2n} \end{pmatrix} = x_{2n} = A^{2n} x_0 = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} A^i x_0 = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} \begin{pmatrix} F_{m+i+1} \\ F_{m+i} \end{pmatrix}$$

i przyrównując drugie współrzędne otrzymujemy:

$$F_{m+2} = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} F_{m+i}$$

ZAD. 3.

Sposobów na ułożenie $2n$ skarpet (czyli n par) jest $(2n)!$. Jednak zazwyczaj skarpety z jednej pary są nierozróżnialne, więc nie ma znaczenia które będzie pierwsza. W każdej parze mamy 2 sposoby na wybranie która skarpeta jest pierwsza, mamy n par więc ogółem tych sposobów jest 2^n . Czyli ogółem sposobów na ułożenie n par skarpet jest

$$\frac{(2n)!}{2^n}.$$

Zastanówmy się teraz, ile jest sposobów na ułożenie n par skarpet tak, żeby określone k par było obok siebie. Zwijając k par skarpet razem zmniejszamy liczbę elementów o k , czyli teraz mamy $(2n - k)$ rozróżnialnych skarpet. Rozłożyć niezwiązane $(2n - 2k)$ skarpet tak, żeby skarpety z jednej pary nie były obok siebie można na $\frac{(2n-2k)!}{2^{n-2k}}$ sposobów. Mamy teraz ciąg $(2n - 2k)$ ustawionych skarpet w który chcemy włożyć k dodatkowych elementów. Całość będzie się sumować do $(2n - k)$, więc z $(2n - k)$ możemy wybrać które k miejsc wybierzemy na $\binom{2n-k}{k}$ sposobów. Czyli k par skarpet zmuszamy do bycia razem podczas gdy pozostałe są rozdzielone na

$$\frac{(2n - 2k)!}{2^{n-2k}} \binom{2n - k}{k}$$

sposobów.

Teraz, z zasady włączeń i wyłączeń, dostajemy szukaną odpowiedź w postaci:

$$A_n = \frac{(2n)!}{2^n} - \sum_{i=1}^n (-1)^{k+1} \binom{n}{k} \frac{(2n - 2k)!}{2^{n-2k}} \binom{2n - k}{k} = \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} \binom{2n - k}{k} \frac{(2n - 2k)!}{2^{n-k}}$$

ZAD. 4.

$$\begin{cases} a_0 = 1 \\ a_1 = 0 \\ a_n = \frac{1}{2}(a_{n-1} + a_{n-2}) \end{cases}$$

Rozważmy ciąg geometryczny: $x_n = q^n$, wtedy

$$\begin{aligned} q^n &= \frac{1}{2}(q^{n-1} + q^{n-2}) \\ q^2 &= \frac{1}{2}(q + 1) \end{aligned}$$

Czyli $x_n = q^n$ dla q będących zerami wielomianu

$$\begin{aligned} w(x) &= x^2 - \frac{1}{2}x - \frac{1}{2} = (x - \frac{1}{4})^2 - \frac{9}{16} \\ x - \frac{1}{4} &= \pm \frac{3}{4} \\ x &= 1 \vee x = -\frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Czyli ciąg x_n rozwiązuje

$$x_n = c_1 1^n + c_2 \left(-\frac{1}{2}\right)^n$$

Dla dwóch pierwszych wyrazów daje to

$$\begin{cases} x_0 = 1 = c_1 + c_2 \\ x_1 = 0 = c_1 - \frac{c_2}{2} \end{cases}$$

czyli $c_2 = \frac{2}{3}$ oraz $c_1 = \frac{1}{3}$ a postać jawna ciągu to

$$x_n = \frac{1}{3} + \frac{2}{3}(-2)^{-n}$$

ZAD. 14.

(a) $a_n = n^2$

$$\begin{aligned}\frac{1}{1-x} &= \sum_{n=0}^{\infty} x^n \\ \frac{1}{(1-x)^2} &= \sum_{n=0}^{\infty} n x^{n-1} \\ \frac{x}{(1-x)^2} &= \sum_{n=0}^{\infty} n x^n \\ \frac{x+1}{(1-x)^3} &= \sum_{n=0}^{\infty} n^2 x^{n-1} \\ \frac{x(x+1)}{(1-x)^3} &= \sum_{n=0}^{\infty} n^2 x^n\end{aligned}$$

(b) $a_n = n^3$

$$\begin{aligned}\frac{x^2 + 4x + 1}{(1-x)^4} &= \sum_{n=0}^{\infty} n^3 x^{n-1} \\ \frac{x^3 + 4x^2 + x}{(1-x)^4} &= \sum_{n=0}^{\infty} n^3 x^n\end{aligned}$$

(c) $a_n = \binom{n+k}{k}$, dla ułatwienia zmieniam ten zapis na $a(n, k) = \binom{n+k}{k}$

Dla $k = 0$ mamy $a(n, 0) = 1$ oraz

$$f_0(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = \sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x}$$

Teza: dla dowolnego k mamy

$$f_k(x) = \frac{1}{(1-x)^{k+1}}$$

Założmy, że dla pierwszych k działa. Teraz sprawdzimy jak to wygląda dla $k+1$.

$$a(n, k+1) = \binom{n+k+1}{k+1} = \frac{(n+k+1)!}{n!(k+1)!} = \frac{(n+k+1)(n+k)\dots(n+1)}{(k+1)!}$$

Dalej mamy

$$\begin{aligned}f_{k+1}(x) &= \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+k+1)(n+k)\dots(n+1)}{(k+1)!} x^n = \frac{1}{(k+1)} \sum_{n=0}^{\infty} (n+k+1) a(n, k) x^n = \\ &= \frac{1}{k+1} \left[\sum_{n=0}^{\infty} (n+k) a(n, k) x^n + \sum_{n=0}^{\infty} a(n, k) x^n \right] = \\ &= \frac{1}{k+1} \left[\frac{k(1-x) + (k+1)x}{(1-x)^{k+2}} + \frac{1}{(1-x)^{k+1}} \right] = \\ &= \frac{1}{k+1} \left[\frac{k(1-x) + (k+1)x + (1-x)}{(1-x)^{k+2}} \right] = \frac{1}{k+1} \frac{(k+1)(1-x+x)}{(1-x)^{k+2}} = \frac{1}{(1-x)^{k+2}}\end{aligned}$$

ZAD 15.

(a)

$$\begin{aligned}f(x) &= \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = x + 2x^2 + \frac{1}{3}x^3 + 4x^4 + \frac{1}{5}x^5 + \dots = \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} 2n x^{2n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{2n+1}\end{aligned}$$

Niech $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n}$

$$g(x) = \frac{1}{1-x^2}$$

$$g'(x) = \sum_{n=0}^{\infty} 2nx^{2n-1} = \frac{2x}{(1-x^2)^2}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} 2nx^{2n} = \frac{2x^2}{(1-x^2)^2}$$

Dalej, niech $h(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$. Wtedy

$$h'(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^{2n} = \frac{1}{1-x^2}$$

$$h(x) = \int \frac{dx}{1-x^2} = \frac{1}{2} \log \left[\frac{|x+1|}{|x-1|} \right]$$

Podstawiając te funkcje za odpowiednie składniki $f(x)$ dostajemy

$$f(x) = \frac{2x^2}{(1-x^2)^2} + \frac{1}{2} \log \left[\frac{|x+1|}{|x-1|} \right]$$

(b)

Po pierwsze, zauważmy, że

$$H_n = H_{n-1} + \frac{1}{n}.$$

$$\begin{aligned} f(x) &= \sum_{n=0}^{\infty} H_n x^n = \sum_{n=1}^{\infty} H_n x^n = \sum_{n=1}^{\infty} \left[H_{n-1} + \frac{1}{n} \right] x^n = \\ &= x \sum_{n=1}^{\infty} H_{n-1} x^{n-1} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} x^n \end{aligned}$$

Rozważmy funkcję $h(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} x^n$. Wtedy

$$h(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} x^n$$

$$h'(x) = \sum_{n=1}^{\infty} x^{n-1} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x}$$

$$h(x) = \int \frac{dx}{1-x} = -\log |1-x|$$

co daje

$$f(x) = xf(x) - \log |1-x|$$

$$f(x) = \frac{\log |1-x|}{x-1}$$